

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองเรื่อง การพัฒนาหนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุดยารวมมิตร สหกิจเศรษฐศาสตร์ วิชาเศรษฐศาสตร์เบื้องต้น สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยเทคโนโลยีปัญญาภิวัฒน์

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาหนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุดยารวมมิตร สหกิจเศรษฐศาสตร์ วิชาเศรษฐศาสตร์เบื้องต้น
2. เพื่อหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 ที่เรียนโดยใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุดยารวมมิตร สหกิจเศรษฐศาสตร์ ก่อนเรียนและหลังเรียน
3. เพื่อวัดระดับความพึงพอใจของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 ที่มีต่อการใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุดยารวมมิตร สหกิจเศรษฐศาสตร์

สมมติฐานของการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่อ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุดยารวมมิตร สหกิจเศรษฐศาสตร์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยเทคโนโลยีปัญญาภิวัฒน์ จังหวัดนนทบุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 8 ห้อง 240 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยเทคโนโลยีปัญญาภิวัฒน์ จังหวัดนนทบุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 1 ห้อง 30 คน

เนื้อหาหนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุดยารวมมิตรสะกิดเศรษฐศาสตร์ วิชาเศรษฐศาสตร์ เบื้องต้น จำนวน 1 เล่ม ประกอบด้วยเนื้อหา 4 เรื่องสอดคล้องกับเนื้อหาในบทเรียน 4 หน่วย ใช้เวลาเรียนหน่วยละ 4 คาบๆละ 50 นาที

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

1. หนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุดยารวมมิตรสะกิดเศรษฐศาสตร์ วิชาเศรษฐศาสตร์เบื้องต้น ประกอบด้วยเนื้อหา 4 เรื่องที่สอดคล้องกับเนื้อหาในบทเรียน 4 หน่วย
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ชุดยารวมมิตรสะกิดเศรษฐศาสตร์ วิชาเศรษฐศาสตร์เบื้องต้น
3. แบบสอบถามความพึงพอใจ ของนักเรียนที่มีต่อการใช้นักเรียนอ่านเพิ่มเติม ชุดยารวมมิตรสะกิดเศรษฐศาสตร์

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือในการวิจัย ดังนี้

1. สร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุดยารวมมิตรสะกิดเศรษฐศาสตร์ จากบทเรียนทั้งหมด 11 หน่วย และได้เลือกมา 4 หน่วยดังนี้ หน่วยที่ 1 สินค้าเราสินค้าเขา...เราได้อะไร หน่วยที่ 2 เงิน เงิน ชื่อนี้ดี....แต่มีปัญหา หน่วยที่ 3 แหล่งเงิน แหล่งงานของประเทศ หน่วยที่ 4 การพัฒนาเศรษฐกิจ: คำตอบคือคุณภาพชีวิตประชาชน
2. สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากหนังสืออ่านเพิ่มเติมชุดยารวมมิตรสะกิดเศรษฐศาสตร์ จำนวน 60 ข้อเป็นปรนัยแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก
3. สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการใช้นักเรียนอ่านเพิ่มเติม ชุดยารวมมิตรสะกิดเศรษฐศาสตร์ จำนวน 1 ชุดทั้งหมด 18 ข้อ
4. นำหนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุดยารวมมิตรสะกิดเศรษฐศาสตร์ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบสอบถามความพึงพอใจ เสนออาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณา เพื่อปรับปรุงแก้ไขและเห็นชอบ รวมทั้งการให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพแล้วนำไปทดลองใช้กับกลุ่ม (Try out) จำนวน 30 คน เพื่อคัดเลือกข้อสอบที่เหมาะสม หลังจากนั้นนำเครื่องมือทั้งหมดไปใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เมื่อนักเรียนกลุ่มตัวอย่างใช้เครื่องมือเรียบร้อยแล้วจึงให้นักเรียนทำแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อหนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุดยารวมมิตรสะกิดเศรษฐศาสตร์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมด 4 หน่วยการเรียนรู้ ในแต่ละหน่วยใช้เวลาหน่วยละ 4 คาบๆละ 50 นาที โดยมีขั้นตอนดังนี้ 1) ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนจากหนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุดยารวมมิตรสะกิดเศรษฐศาสตร์ จำนวน 60 ข้อ 2) ให้นักเรียนศึกษาเนื้อหาจากหนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุดยารวมมิตรสะกิดเศรษฐศาสตร์ โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ PQ4R (Hewitt W.,1997) มี 6 ขั้นตอน ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นที่ 1- 6 ทุกๆหน่วยการเรียนรู้ 3) ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน 4) นำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 ที่มีต่อการใช้นักเรียนอ่านเพิ่มเติม ชุดยารวมมิตรสะกิดเศรษฐศาสตร์ วิชาเศรษฐศาสตร์เบื้องต้น ให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างประเมินความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบ(t-test) และ โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package For Social Science)

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำผลการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน แบบสอบถามประเมินความพึงพอใจทั้งหมดมาวิเคราะห์ โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้สถิติในการวิเคราะห์หาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้จากการทำแบบทดสอบหนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุดยารวมมิตรสะกิดเศรษฐศาสตร์ และใช้สถิติทดสอบสมมุติฐาน คือ สถิติทดสอบค่า t-test (Dependent Samples)

2. ประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package For Social Science) แปลผลและวิเคราะห์ข้อมูล

3. อภิปรายผล โดยใช้ตารางและการพรรณนา

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 ผลการพัฒนาหนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุดยารวมมิตรสะกิดเศรษฐศาสตร์ สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยเทคโนโลยีปัญญาภิวัฒน์ ผู้วิจัยได้ข้อค้นพบ 2 ประการคือ 1) หนังสือเล่มนี้มีประสิทธิภาพ สามารถนำไปใช้กับการเรียนการสอนได้จริง เพราะมีการตรวจสอบคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญสาขาที่เกี่ยวข้องจำนวน 3 ท่าน ทั้งทางด้านความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา ความชัดเจนด้านภาษา และความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ มีค่าความสอดคล้องและหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือมีค่าเท่ากับ 0.67-1.00 ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุดยารวมมิตรสะกิดเศรษฐศาสตร์ 2) การใช้เทคนิคการอ่านแบบ PQ4R (Hewitt W.,1997) สำหรับการอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติม ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยเทคโนโลยีปัญญาภิวัฒน์ นักเรียนมีความรู้หลังเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 และ 3) ระดับความพึงพอใจของนักเรียนนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 ที่มีต่อหนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุดยารวมมิตรสะกิดเศรษฐศาสตร์ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งประกอบด้วย เนื้อหา การใช้ภาษา ลักษณะรูปแบบการพิมพ์ ภาพประกอบและแผนที่ นอกนั้นยังคุณค่าและประโยชน์อีกด้วย

5.1.2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยหนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุดยารวมมิตรสะกิดเศรษฐศาสตร์ สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยเทคโนโลยีปัญญาภิวัฒน์ เมื่อเปรียบเทียบความรู้ ภาพรวมระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้ t-test พบว่า นักเรียนได้คะแนนเฉลี่ย 5.52 จากก่อนเรียน (Mean = 5.52, S.D. =1.66) และได้คะแนนเฉลี่ย 9.07 จากหลังเรียน (Mean = 9.07, S.D. = 1.55) เมื่อทดสอบด้วยสถิติ Paired t-test นักเรียนมีความรู้หลังเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ($t = 3.70$, Sig = 0.00) ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

5.1.3 ระดับความพึงพอใจของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 ที่มีต่อหนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุดยารวมมิตรสะกิดเศรษฐศาสตร์ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก (Mean = 4.29, S.D. = 0.70) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านที่นักเรียนมีความพึงพอใจมากที่สุดตามลำดับ ดังนี้ (1) ด้านลักษณะรูปแบบและการพิมพ์ (Mean = 4.33, S.D = 0.70) (2) ด้านการใช้ภาษา (Mean = 4.31,

S.D. = 0.71) (3)ด้านเนื้อหา (Mean = 4.30, S.D. = 0.73) (4) ด้านคุณค่าและประโยชน์ที่จะได้รับ (Mean = 4.29, S.D.= 0.67) และ (5) ด้านภาพประกอบและแผนที่ (Mean = 4.23, S.D. = 0.68)

5.2 อภิปรายผล

จากผลการวิจัยข้างต้น ผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายผล ดังนี้

5.2.1 ผลจากการพัฒนาหนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุดยารวมมิตรสะกิดเศรษฐศาสตร์ ผู้วิจัยพบว่าผลของการใช้หนังสือเล่มนี้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ดังนั้นหนังสือเล่มนี้นำมาใช้ประกอบการเรียนการสอนเป็นหนังสืออ่านเพิ่มเติมได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีระดับความพึงพอใจที่มีต่อหนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุดยารวมมิตรสะกิดเศรษฐศาสตร์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากซึ่งประกอบด้วย เนื้อหา การใช้ภาษา ลักษณะรูปเล่ม การพิมพ์ ภาพประกอบและแผนที่ นอกจากนั้นยังคุณค่าและประโยชน์อีกด้วย (จากข้อคิดเห็นของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ปี2556)

5.2.2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุดยารวมมิตรสะกิดเศรษฐศาสตร์ สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยเทคโนโลยีปัญญาภิวัฒน์ พบว่า นักเรียนมีความรู้หลังเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับ บันลือ พฤษะวัน (2524) ถวัลย์ มาศจรัส (2535) สมพร จารุณภู (2540) และจินตนา ไบกาชุย (2547) กล่าวว่า หนังสืออ่านเพิ่มเติมควรมีการกำหนดจุดประสงค์ของการเขียน มีการนำเสนอเนื้อหาสาระในลักษณะที่ส่งเสริมให้ผู้อ่านสามารถทำความเข้าใจเรื่องราวได้ การใช้ภาษาหรือสำนวนต้องเหมาะสมกับวัย เข้าใจง่ายมีความชัดเจน สอดแทรกอารมณ์ขัน มีภาพและสีประกอบ แผนที่ ตารางซึ่งการใช้ภาพทำให้หนังสือเป็นที่น่าสนใจ มีความสนุกสนานเพลิดเพลินและช่วยเสริมเนื้อหาให้ชัดเจนเพราะภาพช่วยเสริมความรู้ ความเข้าใจและพัฒนาทางสติปัญญาของผู้อ่าน ได้อย่างเหมาะสมและยังสอดคล้องกับงานวิจัย อ่อนสา เกตุแก้ว (2552) นิรมล บุญรักษา (2554) ที่ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน เพราะว่าหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่สร้างขึ้นมีเนื้อสาระการเรียนรู้ที่นักเรียนศึกษาแล้วเข้าใจได้ง่าย ชัดเจนและภาษาที่ใช้เหมาะสมกับวัยของนักเรียน มีภาพประกอบ สรุปรูปภาพมีสีสันสวยงาม อีกทั้งการ์ตูน สามารถดึงดูดความสนใจของนักเรียนได้เป็นอย่างดี การนำการ์ตูนเสนอเป็นเรื่องราวแทนการเสนอเรื่องราวเฉพาะตัวอักษรเพียงอย่างเดียว ทำให้นักเรียนเรียนรู้ได้เร็ว ได้ทั้งความรู้และความเพลิดเพลินไปกับภาพ มีกิจกรรมหลังการศึกษาหนังสืออ่านเพิ่มเติม และเนื่องมาจากการสอนด้วยหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่มีประสิทธิภาพนั้น เป็นการนำเสนอความรู้โดยใช้ภาพการ์ตูนเป็นสื่อการเรียน

อีกประการหนึ่งผู้วิจัย พบว่า การอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติมโดยใช้การอ่านแบบ PQ4R ซึ่งมีทั้งหมด 6 ขั้นตอนนั้น เป็นปัจจัยเสริมที่ทำให้ผลของการทำแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาพรวมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยเทคโนโลยีปัญญาภิวัฒน์ มีความรู้หลังเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ($t = 3.70$, $Sig = 0.00$) อีกด้วย สอดคล้องกับแนวคิดของ Cross and Paris (1988); Schraw and Dennison (1994) เยี่ยมจิต บุรณ์ โภคา (2533) และสุเทียบ ละอองทอง (2545) ที่กล่าวว่า การอ่านแบบ PQ4R หรือการอ่านแบบอภิปัญญา เป็นกระบวนการทางความคิดของผู้อ่านที่เกิดจากการใช้กิจกรรม ความรู้เกี่ยวกับปัญญาและการควบคุม การใช้ทักษะนั้นๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ องค์ประกอบที่ทำให้การอ่านเกิดประสิทธิภาพ คือการทำความเข้าใจกับจุดประสงค์ บทอ่าน ค้นหาหรือลักษณะสำคัญของสิ่งที่อ่าน และสอดคล้องกับงานวิจัยของกรรณิการ์ ทัพขวา (2552) พบว่า กลวิธีการสอนแบบ PQ4R เป็นการสอนอ่านที่สามารถส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านและเกิดทักษะในการจำ ส่งเสริมความคงทนในการจำของผู้เรียนอย่างถาวร ทั้งนี้ผู้เรียนจะต้องอาศัยเวลาในการฝึกฝน เรียนรู้สิ่งต่างๆด้วยตัวเอง ครูผู้สอนต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติด้วยกลวิธีต่างๆและนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่การศึกษา สามารถที่จะพัฒนาทักษะการอ่านของตนให้มีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จยิ่งขึ้นไป

5.2.3 ระดับความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อหนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุดยารวมมิตรสะกิดเศรษฐศาสตร์ รายวิชาเศรษฐศาสตร์เบื้องต้น ระดับความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก คือ ด้านลักษณะรูปเล่มและการพิมพ์ ด้านการใช้ภาษา ด้านเนื้อหา ด้านคุณค่าและประโยชน์ที่จะได้รับ ด้านภาพประกอบและแผนที่ คิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.33 4.31 4.30 4.29 และ 4.23 ตามลำดับ สะท้อนให้เห็นว่าการพัฒนาหนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุดยารวมมิตรสะกิดเศรษฐศาสตร์ ประสบความสำเร็จทุกด้าน อาจมีบางรายการที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่ารายการอื่นทั้งหมด แต่ก็ยังอยู่ในระดับความพึงพอใจมาก จะเห็นได้ว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุดยารวมมิตรสะกิดเศรษฐศาสตร์ รายวิชาเศรษฐศาสตร์เบื้องต้น วิทยาลัยเทคโนโลยีปัญญาภิวัฒน์ มีส่วนในการส่งเสริมการเรียนการสอนของครูและนักเรียน สอดคล้องกับแนวคิดของ จินตนา ไบกาชุย (2542) ที่ว่ากระทรวงศึกษาธิการ กรมวิชาการ สนับสนุนให้มีการผลิตและการใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมอย่างกว้างขวางและแพร่หลาย ทั้งนี้เพราะการเรียนการสอนของครูและนักเรียน จะใช้เพียงหนังสือเรียน

ที่กำหนดให้เรียนในชั้นเรียนแต่เพียงอย่างเดียว บางครั้งอาจใช้เพียงหนึ่งเล่ม หนึ่งรายวิชาหากเป็น เช่นนี้การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรจะไม่บรรลุเป้าหมาย โดยเฉพาะจุดมุ่งหมายของ หลักสูตรที่กำหนดไว้อย่างชัดเจนแล้วว่า ให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะ“มีนิสัยรักการอ่านและใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ” ดังนั้นการบรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตรได้นั้นผู้สอนและผู้เรียนจะต้องใช้สื่อการเรียน การสอนที่หลากหลาย นอกเหนือจากหนังสือเรียนที่กำหนดไว้ หนังสืออ่านเพิ่มเติมจึงมีบทบาทใน การเรียนการสอนเกือบเทียบเท่าหนังสือเรียน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของภาวณี ด้านศิระ วาณิชย์ (2553) การพัฒนาหนังสืออ่านเพิ่มเติม ให้คุณค่าและประโยชน์ แบบฝึกหัด การใช้ภาษา ภาพประกอบและแผนผัง รวมทั้งลักษณะรูปเล่มและการพิมพ์

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า

ด้านเนื้อหา นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับ มาก ทางด้านเนื้อหาได้แก่ การช่วย เพิ่มพูนความรู้ให้กับผู้เรียน ความยาวแต่ละเรื่องเหมาะสมกับวัยและความสนใจของนักเรียน จัดลำดับเนื้อหา ทำความเข้าใจได้ง่าย และได้รับความเพลิดเพลินจากการอ่าน สอดคล้องกับแนวคิด ของบันลือ พุกกะวัน (2524) จินตนา ไบกาชุยิ (2547) และ Huck (1961) กล่าวว่า การเล่าเรื่องเป็น การเขียนเล่าประสบการณ์ให้ผู้อ่านได้รับรู้ในลักษณะการบรรยาย มีการพูดคุยสนทนา เพื่อให้เรื่อง ดำเนินไป มีการใช้สรรพนามระหว่างผู้อ่านกับผู้เรียน สาระบันเทิง เป็นวิธีการเขียนที่ผสมผสาน ระหว่างการเขียนแบบสารคดีและบันเทิงคดีเข้าด้วยกัน มีการสมมติตัวละคร ฉาก และใช้กลวิธีเขียน แบบเรื่องสั้น นิยาย เพื่อให้เรื่องสนุกสนานชวนอ่านและเนื้อเรื่อง ต้องมีคุณค่าเหมาะสมกับ นักเรียน ลีลาในการเขียนเสนอเรื่องราว ชัดเจน บทสนทนาเป็นธรรมชาติ อีกทั้งเรื่องราวนั้นๆควร สัมพันธ์กับพื้นฐานประสบการณ์ของเด็ก อ่านแล้วเข้าใจ ช่วยพัฒนาในด้านความสนใจ บอก ความรู้สึก เกิดอารมณ์ร่วม เป็นเรื่องที่น่าสนใจของสังคม เป็นเรื่องที่ยากรู้ยากเห็น ความรัก ความกล้า ความตื่นเต้น ประหลาดใจ ความอบอุ่น ความเท่าเทียมกัน เรื่องราวบางตอนควรจะมีการตลก ขบขัน หรือแสดงถึงความร่าเริง สนุกสนานสอดแทรกบ้างจะทำให้มีชีวิตชีวาขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของอมรรัตน์ ทรัพย์ดี (2552) เรื่อง การพัฒนาหนังสืออ่านเพิ่มเติมสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง วังนารายณ์ราชินีเวศน์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลักษณ์ราชภัฏ เทพสตรี พบว่า หนังสืออ่านเพิ่มเติมมีเนื้อหาสาระประโยชน์ น่าสนใจ สำนวนภาษาเข้าใจง่าย ปก -

ภาพประกอบสะท้อนเนื้อเรื่องทำให้นักเรียนสนใจอ่าน รูปภาพมีสีสันสวยงาม มีตัวการ์ตูนประกอบ ทำให้นักเรียนสรุปเรื่องและใจความสำคัญของเรื่องในแต่ละหน่วยได้

ด้านการใช้ภาษา นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับ มาก ทางด้านการใช้ภาษา ได้แก่ การใช้ภาษาได้ถูกต้องเหมาะสมกับวัยและเข้าใจง่าย การใช้ภาษาสื่อความหมายได้ชัดเจน และคำชี้แจงของการใช้หนังสือชัดเจน สอดคล้องกับแนวคิดของบันลือ พฤษะวัน (2524) จินตนา ไบกาชู ยี (2547) ที่ว่าการใช้คำที่ถูกต้องตามหลักภาษาตรงความหมาย สะกดถูกต้องตามหลักพจนานุกรม เลือกใช้คำเด่นๆ หลีกเลียงคำศัพท์วิชาการ ใช้ศัพท์ที่บัญญัติแล้ว และใช้สำนวนภาษาที่เพิ่มสีสัน มีความกระชับรัดกุม ใช้ภาษาที่ถูกต้อง น่าอ่านเข้าใจง่าย ระดับภาษาต้องเหมาะสมกับวัย ภาษาเป็นที่ยอมรับในสังคม บทสนทนา ตรงกับลักษณะ บุคลิกของตัวละคร ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ สอดแทรกอารมณ์ขันนำไปสู่จุดสำคัญได้ดี

ด้านลักษณะรูปเล่มและการพิมพ์ นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ทางด้านลักษณะรูปเล่มและการพิมพ์ ได้แก่ ลักษณะของปกหนังสือรูปเล่ม สีสันและขนาดกะทัดรัด สะดวกต่อการพกพา การจัดทำรูปเล่มเหมาะสม เปิดอ่านง่าย และตัวอักษรที่ใช้สวยงาม อ่านง่าย และชัดเจน สอดคล้องกับแนวคิดของ Huck (1961) บันลือ พฤษะวัน (2524) ที่ว่ารูปภาพและรูปเล่มต้องชวนอ่าน ตัวหนังสือควรพิมพ์ชัดเจนเพื่อที่จะล่อให้นักเรียนสนใจอ่านหนังสือ จำเป็นต้องมีภาพประกอบ ไม่ว่าจะเป็นเด็กหรือผู้ใหญ่ก็ต้องการดูภาพประกอบบางลักษณะที่บอกความสำคัญของตอนนั้น แต่อาจจำเป็นน้อยกว่าเด็กและยังสอดคล้องกับงานวิจัย นิรมล บุญรักษา (2554) เรื่อง ผลการใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมสาระงานบ้านที่มีต่อผลสัมฤทธิ์และเจตคติทางการเรียน วิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยีของนักเรียนชนประถมศึกษาปีที่4โรงเรียนวัดท่าข้าม กรุงเทพมหานคร พบว่ารูปเล่มภายนอกสวยงามน่าสนใจ ภาษาที่ใช้ในหนังสืออ่านเพิ่มเติมเมื่อศึกษาแล้วเข้าใจง่าย ภาพประกอบหนังสืออ่านเพิ่มเติมชัดเจน น่าสนใจ และช่วยทำให้เกิดความเข้าใจ กิจกรรมในหนังสืออ่านเพิ่มเติมมีความเหมาะสม เมื่อได้ทำกิจกรรมแล้วเกิดความรู้สึกที่ดีต่อการเรียน ทำให้เจตคติทางการเรียนหลังเรียนอยู่ในระดับมาก

ด้านภาพประกอบและแผนที่ นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ทางด้านภาพประกอบและแผนที่ ได้แก่ ตัวการ์ตูนที่ใช้ดำเนินเรื่องให้อารมณ์หลากหลาย ตามสถานการณ์ชวนให้ติดตาม จำนวนของภาพประกอบ ภาพประกอบและแผนที่สร้างความเข้าใจได้สอดคล้อง

กับแนวคิดของบันลือ พฤกษ์วัน (2524) ถวัลย์ มาศจรัส (2535) และยุทธพงษ์ สืบภักดี (2010) กล่าวว่า ภาพประกอบเป็นเนื้อหาส่วนที่เป็นภาพซึ่งปรากฏในเอกสาร สิ่งพิมพ์ต่างๆ นอกเหนือจากเนื้อหาข้อความที่เป็นตัวอักษร ภาพเหล่านี้อาจเป็นภาพวาดหรือภาพถ่ายก็ได้ เพราะภาพเหล่านั้นจะช่วยให้เนื้อหาให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ภาพประกอบมีความสำคัญมาก เพราะสามารถให้รายละเอียด และความเหมือนจริงเกินคำบรรยาย ให้ความสวยงามและความประทับใจ ผู้อ่านมีความรู้สึก รับรู้เรื่องราวดังกล่าวด้วยตนเอง ซึ่งภาพประกอบควรเสริมให้เนื้อหาเด่นชัดเป็นเรื่องเดียวกัน การวางภาพ เป็นไปในลักษณะสวยงาม มีช่องว่าง คู่มือเหมาะสมกับขนาดและวัยของนักเรียน บุคลิกตัวละครมีลักษณะเด่นชัด ลักษณะท่าทาง แสดงอาการเคลื่อนไหว เข้ากับเนื้อเรื่องตรงกันจากภาพหนึ่งและภาพต่อไป ควรเป็นภาพสี เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนสนใจมากขึ้น

ด้านคุณค่าและประโยชน์ที่จะได้รับ นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ทางด้านคุณค่าและประโยชน์ที่จะได้รับ ได้แก่ การช่วยให้นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 มีหนังสืออ่านเพิ่มเติมในวิชาเศรษฐศาสตร์เบื้องต้น ช่วยให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการอ่าน จับใจความ จับประเด็นสำคัญ เป็นแนวทางหรือตัวอย่างในการจัดทำหนังสืออ่านเพิ่มเติมสำหรับนักเรียน ครูและผู้สนใจได้ ช่วยให้เกิดความสนุกสนาน เพลิดเพลินใจ และช่วยกระตุ้นให้นักเรียน รักการอ่าน อยากรู้ อยากรู้อยากเห็น เป็นการนำไปสู่นิสัยใฝ่ค้นคว้า สอดคล้องกับแนวคิดของสมพร จารุณัฐ (2540) จินตนา ไบกาชุย (2547) ที่ว่าหนังสืออ่านเพิ่มเติมควรมีเนื้อหาสาระที่เกี่ยวกับความรู้หรือทักษะ ความคิดรวบยอด หลักการหรือทฤษฎีเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือหลายเรื่อง สอดแทรกแนวความคิดที่ช่วยให้อ่านเกิดเจตคติที่เหมาะสม กระตุ้นให้อ่านเกิดความสนใจและกระตือรือร้นที่จะศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง โดยการเน้นเรื่องราวที่นักเรียนสนใจเห็นความสำคัญ ซึ่งเป็นประโยชน์แก่อ่านในการดำเนินชีวิต การศึกษาหาความรู้รวมทั้งก่อให้เกิดความเจริญงอกงาม ส่งเสริมให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ สติปัญญา เจตคติที่เหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของบุบผา ชุมพรพ่อง (2549) หนังสืออ่านเพิ่มเติมเพื่อนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีจุดมุ่งหมายที่น่าสนใจที่สอดคล้องในด้านเจตคติคือ เพื่อช่วยปลูกฝัง คุณธรรม จริยธรรม เจตคติและค่านิยมที่พึงประสงค์ เพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและนักเรียนใ้การอ่านพัฒนาตน จนสามารถเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 ที่มีต่อหนังสืออ่านเพิ่มเติม สรุปได้ดังนี้

1. นักเรียนต้องการให้เพิ่มรูปภาพให้มีสีสันมากขึ้น
2. ต้องการให้จัดทำหนังสืออ่านเพิ่มเติม อีกหลายๆเล่ม เนื่องจากอ่านแล้วสนุกเพลิดเพลินเข้าใจเนื้อหาได้ง่ายขึ้น ตัวหนังสือที่ใช้อ่านง่ายใช้ภาษาเหมาะสมกับวัยรุ่น

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ในการทำกิจกรรมการเรียนการสอน ครูผู้สอนควรแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้และขั้นตอนการเรียนรู้ให้ชัดเจนก่อนที่จะจัดกิจกรรมทุกครั้ง เพื่อไม่ให้นักเรียนเกิดการสับสนระหว่างทำกิจกรรม เช่น ขั้นที่(1) ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน ขั้นที่(2) นักเรียนอ่านหนังสือเพิ่มเติม ขั้นที่(3) สุ่มนักเรียนออกมาเล่าเรื่องราวที่เกิดขึ้นจากการอ่าน ขั้นที่ (4) นักเรียนร่วมแสดงความคิดเห็นและวิเคราะห์ วิจัยเนื้อหาในเรื่องที่อ่าน ขั้นที่ (5) นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน ขั้นที่(6) นักเรียนทำแบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อหนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุดยารวมมิตรสะกิดเศรษฐศาสตร์ เป็นต้น
2. ระหว่างการจัดกิจกรรมครูผู้สอนควรกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมให้มากที่สุด เช่น การร่วมแสดงความคิดเห็น การวิพากษ์หรือวิจารณ์ จะเป็นการเพิ่มความสนุกสนานในการเรียนยิ่งขึ้น
3. ขณะที่กำลังทำกิจกรรมครูผู้สอนควรสังเกตนักเรียนเป็นรายบุคคล รวมถึงการแก้ปัญหาในส่วนที่นักเรียนสงสัย เช่น คำศัพท์หรือเนื้อหาบางตอนที่ค่อนข้างซับซ้อน ไม่ควรปล่อยให้ให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมต่างๆจนเสร็จสิ้น
4. ผู้วิจัยควรเรียบเรียงเนื้อหาที่กว้างไปหาเนื้อหาที่แคบ เพื่อง่ายต่อความเข้าใจและไม่ให้เกิดความสับสน
5. เมื่อนักเรียนอ่านหนังสือแต่ละหน่วยแล้ว ควรคัดเลือกนักเรียนเล่าเรื่องที่อ่าน เพื่อเป็นการทบทวนหน่วยการเรียนอีกครั้ง

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การพัฒนาหนังสืออ่านเพิ่มเติม โดยเลือกเรื่องที่มีเนื้อหาเชิงลึกหรือเรื่องที่มีเนื้อหา
ยาก ซับซ้อน มาประกอบการเรียนวิชาอื่นๆ
2. การพัฒนาหนังสืออ่านเพิ่มเติม ในรูปแบบบทเรียนสำเร็จรูป และสื่ออิเล็กทรอนิกส์
3. การพัฒนากระบวนการคิดสร้างสรรค์ โดยผู้เรียนเป็นผู้ออกแบบ ให้มีเนื้อหา
สอดคล้องกับบทเรียนมาสร้าง